

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU UZMAN YARDIMCILIĞI YAZILI SINAVI A KİTAPÇIĞI – İLETİŞİM

T.C. Kimlik Numarası	
Adı – Soyadı	
Salon – Sıra Numarası	 /
İmza	

T.C. kimlik numarası, adı, soyadı, salon no, sıra no alanlarını eksiksiz biçimde doldurunuz. Ön ve arka kapakta yer alan açıklamaları okuyunuz.

1. Bu kitapçıkta, TİHEK Uzman Yardımcılığı Yazılı Sınavı soruları bulunmaktadır.
2. Bu sınav için verilen toplam cevap süresi 120 dakikadır.
3. Test sorularının cevaplarını, test soruları cevap kağıdına işaretleyiniz. Cevapların cevap kağıdına işaretleme yapılabilmesi için ek süre **verilmeyecektir**.
4. Bu kitapçıkta testlerde yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
5. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, cevap kâğıdını örselemeden temizce siliniz ve yeni cevabınızı işaretlemeyi unutmayınız.
6. Test sorularının değerlendirilmesi doğru cevap sayısı üzerinden yapılacak, yanlış cevaplar dikkate alınmayacaktır.
7. Bu nedenle, her soruda size en doğru görünen cevabı işaretleyerek cevapsız soru bırakmamanız yararınıza olabilir.
8. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz. Bir soru ile ilgili cevabınızı, cevap kâğıdında o soru için ayrılmış olan yere işaretlemeyi unutmayınız. Sadece cevap kağıdı üzerindeki işaretlemler dikkate alınacaktır.
9. Sınavda uyulacak diğer kurallar bu kitapçığın arka kapağında belirtilmiştir.
10. Her bir sorunun değeri 1 (bir) puan şeklindedir.

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

UZMAN YARDIMCILIĞI YAZILI SINAVI

A KİTAPÇIĞI – İLETİŞİM

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı söz konusu değildir?

- A) Orta Doğu ülkelerine yapılan bu müdahaleler, uluslararası arenada tartışılmaktadır.
- B) Tüm provakasyonlara rağmen hükümet gerekli adımları atmaya kararlılıkla devam ediyor.
- C) Şirketin konkordato mühleti sonrası iflasına karar verildi ve tasviyesi gerçekleştirildi.
- D) Yaptığı eylemlerin kanuna aykırı olduğu iddiası ile göz altına alındı.
- E) Büyükşehirdeki kaosu bırakarak köyünde bir konteynir evde yaşama kararı aldı.

2.

- I. Üçüncü toplantı neticesinde de henüz bir karara varılamadı hâlâ.
- II. Elektrik ücretlerinin artmasıyla birlikte birçok iş yeri kapanmak zorunda kaldı.
- III. Şoför virajı çok hızlı döndüğü için yüreği ağzına gelmişti otobüsteki tüm yolcuların.

Yukarıdaki cümlelerin hangisi ya da hangilerinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III
- E) I ve II

- 3.** İyice kederlenip başımı öne eğdim () Tarifsiz bir hüznün () Ama tam bu sırada bir beklenti ve heyecan dalgası vurdu göğsüme aniden. “Evet () bir şey olacak ()” dedim coşkuyla ve çıktım evden ()

Yukarıdaki paragrafta ayraçla () belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (.) (...) (!) (.)
- B) (.) (...) (,) (.) (.)
- C) (.) (...) (,) (!) (.)
- D) (...) (.) (,) (!) (.)
- E) (...) (...) (...) (!) (.)

- 4.** Bu parkı çok severdi. Her gün buraya gelir, kırık dökük banka oturur, etrafı seyrederdi. Özellikle çocukları izlerdi. Bir türkü mırıldanır, masmavi gözleri dalıp giderdi.

Yukarıdaki paragrafta kaç tane sıfat kullanılmıştır?

- A) 3
- B) 5
- C) 4
- D) 6
- E) 2

5. Aşağıdakilerden hangisi fiil cümlesidir?

- A) Havada bulut yok, yağmur yağacağını düşünmen doğru değil.
- B) Çok uzun yıllar yaşamaktı istediği.
- C) Bayramın ikinci günü, sinemaya gitmiş olmak güzeldi.
- D) Yaşanan olaylardan sonra uzaklaştı oradan.
- E) İlimdir ülkelerin gelişimini sağlayacak en önemli unsur.

6. (I) "Mesut olma bilgisi" anlamını taşıyan Kutadgu Bilig, Balasagunlu Yusuf Has Hâcib tarafından yazılmış edebi bir eserdir. (II) Kutadgu Bilig, "feûlün feûlün feûlün feûlün" vezninde olup kaside şeklinde kafiyelenmiştir. (III) Eser, dört sembolik kişi olan Kün-Toğdı (hakan), Ay-Toldı (vezir), Ögdülmüş (vezirin oğlu) ve Odgurmış (zâhid) arasında geçen konuşmalar üzerine kurulmuş alegorik bir metindir. (IV) Bu kişiler kanun, saadet, akıl ve hayatın sonu şeklindeki dört esası temsil eder. (V) Bu dört temsil iyi bir devletin nasıl olması gerektiğini tartışır.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisi paragrafın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) II
- B) I
- C) V
- D) IV
- E) III

7.

- I. Çok çalıştığı için sınavdaki soruları rahatça yapabildi.
- II. Bildiklerini anlatmak üzere emniyete gitti.
- III. Havalar soğduğundan dışarı çıkarken pal-tosunu giyindi.
- IV. Borçlarını kapatabilmek için arabasını sattı.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I ve IV
- B) II ve IV
- C) I, II ve IV
- D) I, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

8. x, y, z birer tamsayı olmak üzere,
 $x \cdot y = 24$
 $x \cdot z = 18$

olduğuna göre $x + y + z$ toplamının en küçük değeri kaçtır?

- A) -17
- B) -13
- C) 13
- D) 17
- E) -43

9.
$$\frac{\sqrt{0,36} + \sqrt{0,09}}{\sqrt{0,09} - \sqrt{0,04}}$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) $\frac{3}{5}$
- B) $\frac{9}{5}$
- C) -12
- D) 9
- E) 15

10. Bir araç bir yolu 23 saatte almaktadır.
Araç hızını %15 artırırsa aynı yolu kaç saatte alır?
A) 20
B) 18
C) 22
D) 19
E) 21
11. Aynı evde kalan bir grup öğrenci 45.000 TL değerinde olan kira giderini eşit olarak paylaşıyorlar.
Eğer eve 2 kişi daha gelirse kişi başına düşen kira %40 azaldığına göre, başlangıçta bu evde kaç kişi vardır?
A) 3
B) 2
C) 6
D) 4
E) 5
12. Bir babanın yaşı, ikişer yıl ara ile doğmuş 4 çocuğunun yaşları toplamına eşittir.
Baba şimdi 48 yaşında olduğuna göre en küçük çocuk doğduğunda babanın yaşı kaçtır?
A) 27
B) 35
C) 37
D) 39
E) 40
13. Bir meyve kasasında elma, armut ve portakal olmak üzere üç çeşit meyve bulunmaktadır. Elmaları saymazsak 30, portakalları saymazsak 29, armutları saymazsak 15 tane meyve vardır.
Buna göre kasada kaç tane portakal bulunmaktadır?
A) 7
B) 8
C) 10
D) 12
E) 14
14. Bir torbada 5 sarı, 7 kırmızı, 11 mavi ve 13 beyaz top vardır.
Bir defada en az kaç tane top alınmalıdır ki içinde mutlaka 1 tane beyaz top olsun?
A) 14
B) 13
C) 24
D) 23
E) 35
15. **Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde Mustafa Kemal Atatürk döneminde yapılan faaliyetler, kronolojik olarak doğru bir şekilde sıralanmıştır?**
A) Türkiye İş Bankası'nın kurulması - Merkez Bankası'nın açılması - Kabotaj Kanunu'nun kabulü
B) Kabotaj Kanunu'nun kabulü - Türkiye İş Bankası'nın kurulması - Merkez Bankası'nın açılması
C) Kabotaj Kanunu'nun kabulü - Merkez Bankası'nın açılması - Türkiye İş Bankası'nın kurulması
D) Merkez Bankası'nın açılması - Kabotaj Kanunu'nun kabulü - Türkiye İş Bankası'nın kurulması
E) Türkiye İş Bankası'nın kurulması - Kabotaj Kanunu'nun kabulü - Merkez Bankası'nın açılması

16. I. Saltanatın kaldırılması
II. Soyadı Kanunu'nun kabulü
III. Tekke ve zaviyelerin kapatılması
IV. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulü
- Yukarıdaki öncüllerde hangi Atatürk ilkesiyle ilgili bir inkılabı yer verilmemiştir?**
- A) Devletçilik
B) Halkçılık
C) Laiklik
D) Milliyetçilik
E) Cumhuriyetçilik
17. İslamiyet öncesi Türklerde erkeğin veya erkeğin velisinin, çeyizin hazırlanması, düğünün yapılması, kayınvalideye ve geline hediyeye alınması maksatları ile kız tarafına vermesi gereken bir miktar para ya da mala ne ad verilmiştir?
- A) Oğuş
B) Kalın
C) Kut
D) Toy
E) Kün
18. I. Yağıbasan Medresesi
II. Divriği Ulu Cami
III. Erzurum Ulu Cami
- Yukarıdaki mimari eserler, Anadolu Beylikleri tarafından inşa edilmiştir. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bu yapıları inşa eden Anadolu Beylikleri doğru bir şekilde sıralanmıştır?**
- A) I. Mengücekliler, II. Danişmentliler, III. Saltuklular
B) I. Danişmentliler, II. Saltuklular, III. Mengücekliler
C) I. Mengücekliler, II. Saltuklular, III. Danişmentliler
D) I. Saltuklular, II. Mengücekliler, III. Danişmentliler
E) I. Danişmentliler, II. Mengücekliler, III. Saltuklular
19. İzin almaksızın yabancı bir devlet hizmetinde gönüllü olarak askerlik yapma sebebiyle vatandaşlıktan çıkarma kararı vermeye yetkili makam aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İçişleri Bakanlığı
B) Cumhurbaşkanı
C) Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
D) TBMM
E) Danıştay
20. Aşağıdakilerden hangisi Anayasada yer alan siyasi hak ve ödevlerden değildir?
- A) Dilekçe hakkı
B) Siyasi parti kurma hakkı
C) Sendika kurma hakkı
D) Kamu hizmetine girme hakkı
E) Vergi ödevi
21. Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görev ve yetkilerinden değildir?
- A) Para basılmasına karar vermek
B) Yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin vermek
C) Seçimlerin yenilenmesine karar vermek
D) Milletlerarası antlaşmaları imzalamak
E) Anayasa Mahkemesine üye seçmek

22. Aşağıdakilerden hangisi başkanlık sistemini yarı başkanlık sisteminden ayıran özelliklerdendir?

- A) Yürütme organının tek başlı oluşu
- B) Devlet başkanının halk tarafından seçilmesi
- C) Devlet başkanının kanun teklif etme yetkisinin bulunmaması
- D) Devlet başkanının yasamanın güvenine dayanması
- E) Devlet başkanının kanunları veto yetkisi bulunması

23. Aşağıdakilerden hangisi demokratik devlet ilkesinin zorunlu unsurlarından değildir?

- A) Düzenli aralıklarla seçim yapılması
- B) Devlet başkanının halk tarafından seçilmesi
- C) Muhalefetin iktidara gelme şansının bulunması
- D) Temel kamu haklarının güvence altına alınmış olması
- E) Siyasal çoğulculuğun bulunması

24. Anayasalarımızdan hangisinde yasama yorumuna yer verilmiştir?

- A) 1876 Kanun-ı Esasisi
- B) 1924 Anayasası
- C) 1921 Anayasası
- D) 1961 Anayasası
- E) 1982 Anayasası

25. Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Tüm cumhurbaşkanlığı kararnameleri, karşı imza kuralına tabidir.
- B) Olağan dönemde çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükmüyle kanun hükmünün farklılık içermesi durumunda, hangisi sonraki tarihlirse o uygulanır.
- C) Olağanüstü hale ilişkin çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnameleri, TBMM'nin onayına tabidir.
- D) Olağanüstü hale ilişkin çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnameleri, Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir.
- E) Olağan dönemde çıkarılan cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin bir kanuna dayanması zorunludur.

26. 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'na göre il genel meclisi başkanı aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir?

- A) Vali
- B) İçişleri Bakanı
- C) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı
- D) Cumhurbaşkanı
- E) İl Genel Meclisi Üyeleri

27. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre, bu Kanuna tabi ihalelerde, ihale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle şikâyet başvurusu aşağıdakilerden hangisine yapılır?

- A) İhaleyi Yapan İdareye
- B) İlgili Bakanlığa
- C) Bölge İdare Mahkemesine
- D) Danıştaya
- E) Kamu İhale Kurumuna

28. I. Vali
II. Kaymakam
III. Belediye başkanı
- Yetki genişliği ilkesi gereğince, merkeze ait yetkiler yukarıdakilerden hangisi veya hangileri tarafından kullanılabilir?**
- A) Yalnız III
B) Yalnız I
C) I - II
D) I - III
E) II - III
29. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, aşağıda yer alan yargılamanın yenilenmesi sebeplerinden hangisi için yargılamanın yenilenmesi süresi diğerlerinden farklıdır?
- A) Bilirkişinin kasıtlı gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu mahkeme kararıyla belirlenmesi
B) Lehine karar verilen tarafın, karara etkisi olan bir hile kullanmış olması
C) Vekil veya kanuni temsilci olmayan kimseler ile davanın görülüp karara bağlanmış bulunması
D) Tarafları, konusu ve sebebi aynı olan bir dava hakkında verilen karara aykırı yeni bir kararın verilmesine neden olabilecek kanuni bir dayanak yokken, aynı mahkeme yahut başka bir mahkeme tarafından önceki ilamın hükmüne aykırı bir karar verilmiş bulunması
E) Çekinmeye mecbur olan başkan, üye veya hâkimin katılmasıyla karar verilmiş olması
30. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, acele kamulaştırma işlemleri ile ilgili alınmış bir karara karşı açılan dava ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?
- A) Yürütmenin durdurulması talebine ilişkin olarak verilecek kararlara itiraz edilemez.
B) Verilen nihai kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.
C) Dava açma süresi 60 gündür.
D) Savunma süresi dava dilekçesinin tebliğinden itibaren on beş gündür.
E) Savunmanın verilmesi veya savunma süresinin geçmesiyle dosya tekemmül etmiş sayılır.
31. Aşağıdakilerden hangisi, Karel Vasak'ın sınıflandırmasına göre ikinci kuşak haklar arasında kabul edilir?
- A) Sağlık hakkı
B) Mülkiyet hakkı
C) Yaşama hakkı
D) Seçme ve seçilme hakkı
E) Barış hakkı
32. Aşağıdakilerden hangisi, coğrafi kapsamı bakımından bölgesel değil küresel nitelikte ve taraf devletler için hukuken bağlayıcı olan insan hakları belgelerinden biridir?
- A) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi
B) Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi
C) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
D) Islahat Fermanı
E) Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme

33. Temel hak ve özgürlüklerin tarihsel gelişim sürecine yön veren aşağıdaki belgelerden hangisi kronolojik olarak diğerlerine göre daha önce ortaya çıkmıştır?

- A) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi
- B) Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi
- C) Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi
- D) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
- E) Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme

34. 1982 Anayasası'na göre temel hak ve özgürlüklerle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yetkili mercilerden önceden izin almaksızın dernek kurulabilir, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlenebilir.
- B) Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulabilir.
- C) Kadınlar ve erkekler arasındaki eşitliğin hayata geçmesi amacıyla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.
- D) Devlet sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek mali kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir.
- E) Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler tutuklamayı zorunlu kılan hallerde ancak hâkim veya savcı kararıyla tutuklanabilir.

35. Georg Jellinek'in tasnifine göre aşağıdakilerden hangisi "aktif statü hakları" olarak isimlendirilen hak grubu içinde yer alır?

- A) Sosyal güvenlik hakkı
- B) Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı
- C) Seçme ve seçilme hakkı
- D) Grev hakkı
- E) Eğitim hakkı

36.

- I. Dernek kurma hakkı
- II. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı
- III. Seçme ve seçilme hakkı
- IV. Mülkiyet hakkı

1982 Anayasası'nda temel hak ve hürriyetlerin çoğunun düzenlenmesinde "herkesin" ilgili hakka sahip olduğu madde metnine yerleştirilirken, bazı hakların formülasyonunda münhasıran "vatandaşların" bu hakka sahip olduğu ifade edilmiştir.

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri 1982 Anayasası'nda münhasıran vatandaşlar tarafından kullanılacak haklar olarak ifade edilmiştir?

- A) II ve III
- B) I ve II
- C) III ve IV
- D) Yalnız III
- E) II ve IV

37. 1982 Anayasası'nın temel hak ve hürriyetlerin olağan dönemde sınırlandırılması rejimi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sınırlama aracı ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir denge (ölçülülük) bulunmalıdır.
- B) Sınırlama yalnızca kanunlar ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleri aracılığıyla yapılabilir.
- C) Getirilen sınırlamalar, demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olamaz.
- D) Sınırlamalar, Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygun olmak zorundadır.
- E) Yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak sınırlama yapılabilir.

38. 1982 Anayasası'nda kendisine yer bulan aşağıdaki ilkelere ilişkin açıklamalardan hangisi **yanlıştır**?

- A) Kanunsuz Suç ve Ceza Olmaz İlkesi: Kimsenin işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmamasını içerir.
- B) Masumiyet Karinesi: Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimsenin suçlu sayılamayacağını ifade eder.
- C) Kanuni Hâkim İlkesi: Yargılanması için özel uzmanlık gerektiren suçlarda, suçun işlenmesinden sonra o suça veya faile özel bir uzmanlık mahkemesinin kurulabilmesini ifade eder.
- D) Kendini Suçlamama Hakkı: Hiç kimsenin kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamayacağını ifade eder.
- E) Hukuka Aykırı Delil Yasağı: Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulguların, delil olarak kabul edilemeyeceğini ifade eder.

39.

- I. Haklar arası hiyerarşi gereği, medeni ve siyasal haklar, sosyal ve ekonomik haklardan daha önemli ve öncelikli kabul edilir.
- II. Herhangi bir ülkenin vatandaşı olmayan kişilerin de insan haklarına sahip olduğu kabul edilir.
- III. İnsan hakları, insanların yalnızca insan olmalarından dolayı sahip oldukları haklardır. Herhangi bir ödevle bağlanamazlar.
- IV. İnsan hakları temel nitelikli mutlak haklardır; herhangi bir gerekçeyle sınırlandırılmazlar.

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri, insan haklarının genel olarak kabul görmüş temel nitelikleri açısından doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) II ve III

40. Karel Vasak'ın sınıflandırmasına göre insan hakları kuşaklarının nitelikleri ve kapsamı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) İkinci kuşak haklar devlete temelde müdahale etmeme ve saygı gösterme şeklinde "negatif edim yükümlülüğü" yükleyen haklardır.
- B) Birinci kuşak haklar, tarihsel olarak on sekizinci yüzyıl (Fransız ve Amerikan) devrimleriyle ortaya çıkan, özgürlük (liberté) değerleriyle özdeşleşen haklardır.
- C) Üçüncü kuşak haklar, gerçekleşmesi için sadece devletin değil, bireylerin, toplumun ve uluslararası camianın iş birliğini gerektiren dayanışma (fraternité) hakları olarak kabul edilir.
- D) İkinci kuşak haklar sanayi devrimi sonrası ortaya çıkan sınıf mücadelelerinin etkisiyle gelişen ve eşitlik (égalité) idealine dayanan haklardır.
- E) Birinci kuşak haklar literatürde klasik haklar olarak da ifade edilir.

41.

- I. İşyerinde yıldırmanın varlığı için eylemlere fiziksel şiddet veya fiziksel şiddet tehdidinin eşlik etmesi gerekir.
- II. Soğutma ve bıkırtmanın aksine, kişiyi dışlamak amacıyla yapılan eylemler işyerinde yıldırma kapsamına girmez.
- III. Eylemlerin işyerinde yıldırma sayılabilmesi için fail tarafından bu kasıtlı yapılması gerekir.
- IV. İşyerinde yıldırmanın, TİHEK Kanunu'na göre ayrımcılık olarak kabul edilmesi için bu kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanması şart değildir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu mevzuatına göre, işyerinde yıldırma ile ilgili yukarıdaki önermelerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A) Yalnız III
- B) I ve IV
- C) III ve IV
- D) I ve II
- E) II, III ve IV

42. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu mevzuatına göre aşağıdakilerden hangisi ayrımcılık yasağının ihlali olarak değerlendirilmez?

- A) Bir ev sahibinin, kiraya vereceği konutun bulunduğu binanın "aile apartmanı" olduğu gerekçesiyle evini bekar öğrencilere kiralamayı reddetmesi
- B) Bir işverenin, çalışma takvimi planlamasından dolayı başvuranları gebe oldukları gerekçesiyle işe almaması
- C) Turistik bir restoranın, yabancı bir devletin ulusal ya da uluslararası politikalarını protesto olarak belirli bir etnik kökenden kişilere hizmet sunmayı reddetmesi
- D) Bir vakfın, mühendislik alanındaki kadın istihdamını teşvik etmek ve bu alandaki eşitsizliği gidermek amacıyla burs programını sadece kadın öğrencilere tahsis etmesi
- E) Özel bir öğretim kurumunun, bütçe yetersizliğini öne sürerek bedensel engelli öğrencinin erişimi için makul düzenleme yapmayı reddetmesi

43. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu mevzuatına göre, Kurumun görev ve yetkileri hakkında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurum, İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayri-insanî veya Küçültücü Muamele veya Ceza-ya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirir.
- B) Kurumun ceza infaz kurumlarını ve nezarethaneleri yerinde incelemek için Adalet Bakanlığından izin alması gerekir.
- C) Kurum, ayrımcılık yasağı ihlallerini şikâyet olmasa dahi kendiliğinden inceleme yetkisine sahiptir.
- D) Kurum, incelediği başvurularda tarafları anlaşdırmak suretiyle dosyayı uzlaşma yoluyla sonuçlandırabilir.
- E) Kurum, ayrımcılık yasağını ihlal edenlere idari para cezası uygulayabilir.

44. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu mevzuatına göre aşağıdakilerden hangisi ayrımcılık iddiasının ileri sürülemeyeceği haller arasında yer almaz?

- A) Bir dine ait eğitim kurumunda, o dine ilişkin eğitim vermek üzere sadece o dine mensup kişilerin istihdam edilmesi
- B) Bir siyasi partinin, tüzüğünde yer alan ilke ve değerlere aykırı görüşleri savunan bir kişinin üyelik başvurusunu reddetmesi
- C) Bir hediyeelik eşya satıcısının, siyasi görüşlerine karşı olduğu bir partinin üst düzey yetkililerine bu sebepten dolayı satış yapmayı reddetmesi
- D) Tehlikeli iş sınıfındaki bir pozisyon için, işin niteliği gereği belirli bir yaştan üzerindeki adayların başvurularının reddedilmesi
- E) Vatandaş olmayan bir kişinin, hukuki statüsü ve vize şartları gerekçe gösterilerek ülkeye girişine izin verilmemesi

45. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu mevzuatına göre, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun çalışma usul ve esasları ile karar alma süreci hakkında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurul Başkanı, Kurumun da başkanıdır.
- B) Kurul üyeleri kararlarda çekimser oy kullanamazlar.
- C) Kurul, en az yedi üye ile toplanır.
- D) Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin incelemeleri karara bağlamak Kurulun görevidir.
- E) Toplantıya yedi üyenin katılması durumunda Kurul dört üyenin oyuyla karar alabilir.

46. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu mevzuatına göre, Kuruma yapılacak başvuruların usulü hakkında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kuruma başvuru illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar aracılığıyla da yapılabilir.
- B) Kural olarak ilgililerin Kuruma başvurmadan önce TİHEK Kanunu'na aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep etmeleri gerekir.
- C) Dava açma süresi içinde Kuruma yapılan başvurular işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurur.
- D) Kuruma yapılan başvurular, her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılan maktu bir başvuru harcına tabidir.
- E) Kuruma başvuru Türkçe dilekçe ile yapılır. Ancak, başvuru kişinin kendisini daha iyi ifade edebildiği başka bir dildeki başvurusu, Kurumca haklı ve makul olduğunun tespiti halinde kabul edilebilir.

47. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu mevzuatına göre inceleme ve araştırma sonucunda verilecek karar türleri hakkında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İnceleme ve araştırma devam ederken başvuru konusu hakkında dava açılması halinde incelenemezlik kararı verilir.
- B) Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi halinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilir.
- C) İnceleme ve araştırma sonucunda başvurunun yerinde olmadığı kanaatine varılması halinde ret kararı verilir.
- D) Başvuru konusu talebin, hakkında başvuru yapılan ilgili tarafça yerine getirildiğinin Kuruma bildirilmesi halinde uzlaşma kararı verilir.
- E) Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesi ilgili taraftan talep edilmeden yapılan başvuru hakkında, ilgili tarafın inceleme yapması amacıyla gönderme kararı verilir.

48. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu tarafından yürütülecek ihlal incelemeleri ve uzlaşma kurumuyula ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Uzlaşma, mağdura belli bir tazminatın ödenmesi biçiminde olabilir.
- B) Başkanın tarafları uzlaşmaya çağırabilmesi için taraflardan en az birinin yazılı olarak uzlaşma talep etmesi gerekir.
- C) Uzlaşma müzakereleri sırasında yapılan açıklamalar herhangi bir soruşturma ve kovuşturmada ya da davada delil olarak kullanılamaz.
- D) Başvurucu başvurusundan vazgeçse bile başvuru konusunun çocuk haklarına yönelik olması durumunda resen ihlal incelemesine devam edilebilir.
- E) Konusu suç teşkil eden insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlalleriyle ilgili suç duyurusunda bulunulması, aynı fiile TİHEK Kanunu kapsamında idari yaptırım kararı verilmesine engel teşkil etmez.

49. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun inceleme ve ispat usullerine ilişkin hükümleri çerçevesinde aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurumca inceleme ve araştırma yapılan ve ileri derecede teknik ve mali uzmanlık bilgisi gerektiren konularla ilgili olarak Başkan ya da Kurul tarafından bilirkişi görevlendirilebilir.
- B) Ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karene oluşturan olguların varlığını ortaya koyması halinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.
- C) Kurum ihlal incelemeleri için kamu kurumlarından gereken her türlü bilgi ve belgeleri doğrudan isteme yetkisine sahiptir. Diğer gerçek ve tüzel kişilerden ilgili bilgi ve belgeleri temin etmek için sürecin sulh ceza hakimlikleri aracılığıyla yürütülmesi gerekir.
- D) Gerek görülmesi halinde Kurul ve inceleme yapmaya yetkili Kurum personeli, tanık veya ilgili kişileri dinleyebilir.
- E) Başkanın yetkilendirmesi halinde, Kurum yetkilileri inceleme çerçevesinde özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin bulundukları yerleri ziyaret edebilir.

50. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu mevzuatına göre, inceleme sonucunda karar verilecek idari yaptırımlar ve Kurul kararlarına karşı yargı yolu hakkında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ayrımcılık yasağının ihlali halinde verilecek idari para cezasının tayininde, ayrımcı uygulamanın birden fazla ayrımcılık temeli ile ilişkili olması (çoklu ayrımcılık) ağırlaştırıcı etken sayılır.
- B) Kurul, inceleme konusuyla ilgili talep edilen bilgi ve belgeleri haklı bir gerekçe sunmaksızın iletmeyen kişi ve kuruluşlar hakkında da idari para cezası uygulayabilir.
- C) Kurul, verdiği idari para cezasını bir defaya mahsus olmak üzere uyarı cezasına dönüştürebilir.
- D) Gerekli görülen durumlarda Kurul kararları, kişisel verilerin gizliliği ilkesine bağlı kalmak kaydıyla Başkan tarafından uygun vasıtalarla kamuoyuna duyurulabilir.
- E) Kurum, kamu kurumları hakkında idari para cezası veremez; bunun yerine cezaya esas uygulamaya kusuruyla sebebiyet veren kamu görevlisine yaptırım uygular.

51. Antik Yunan'da agoranın iletişim tarihi açısından önemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yurttaşların kamusal tartışmaya doğrudan katıldığı bir iletişim ortamı sunması
- B) Devlet eliyle kontrol edilen ilk iletişim ağı olması
- C) İlk yazılı hukuk metinlerinin burada ilan edilmesi
- D) Ticari bilgilerin gizli bir biçimde aktarılmasını sağlaması
- E) Yalnızca aristokratlara açık bir haberleşme alanı olması

52. Orta Çağ'da manastırların iletişim açısından taşıdığı rol aşağıdakilerden hangisiyle en doğru açıklanır?

- A) Halkın siyasi tartışmalara katılımını teşvik etmesi
- B) Kitle iletişimine dayalı yeni bir haber sistemi oluşturması
- C) Dünya ticaret yollarını kontrol eden bir bilgi ağı kurması
- D) Yazılı kültürün korunması ve metinlerin el yazmalarıyla çoğaltılması
- E) Devlet sansürünü ortadan kaldırarak özgür basını geliştirmesi

53. 17. yüzyılda ortaya çıkan ilk düzenli gazetele-
rin temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasi iktidarın kararlarını gizli bir biçimde aktarmak
- B) Kitleleri eğlendirmek ve günlük yaşam pratiklerine yönelik tavsiyeler sunmak
- C) Halk arasında sözlü iletişim pratiklerini tamamen ortadan kaldırmak
- D) Ticaret, diplomasi ve ekonomi alanındaki güncel bilgileri düzenli dolaşıma sokmak
- E) Bilimsel araştırmaların sonuçlarını akademik topluluklara duyurmak

54. Telgrafın iletişim tarihinde yarattığı dönüşüm aşağıdakilerden hangisiyle en doğru şekilde ifade edilir?

- A) Haberleşmeyi ilk kez görselleştirmiştir.
- B) Mesafeyi iletişim sürecinde belirleyici olma-
tan çıkararak zaman algısını dönüştürmü-
ştür.
- C) Mesajların yalnızca yerel ağlarda dolaşma-
sını sağlamıştır.
- D) Kamuoyunun oluşumunu zayıflatan bir de-
netim aracı hâline gelmiştir.
- E) Bireyler arası iletişimde anonimliği artırmış-
tır.

55. 20. yüzyılın başında radyo yayıncılığının top-
lum üzerindeki etkisi, iletişim tarihi bağla-
mında hangi yönüyle öne çıkar?

- A) Kitleleri ekonomik kararlardan tamamen uzaklaştırması
- B) Yalnızca eğlence içerikleriyle sınırlı kalması
- C) Ulusal kimlik ve ortak duygu oluşturma sü-
reçlerinde güçlü bir araç hâline gelmesi
- D) Yazılı basının ortadan kalkmasına neden
olması
- E) Bireysel iletişim yöntemlerini daha yaygın
kılması

56. Aşağıdakilerden hangisi “Hipodermik İğne
(Sihirli Mermi) Modeli”nin temel varsayımını
en doğru biçimde açıklar?

- A) Medya mesajlarının bireyler arasında müza-
kere edilerek anlam kazandığı
- B) Medyanın etkisinin, bireylerin sosyal konu-
muna göre farklılaştığı
- C) İzleyicilerin medya karşısında tamamen pa-
sif olduğu ve mesajı olduğu gibi aldığı
- D) Medya mesajlarının kültürel kodlarla yeniden
üretildiği
- E) Kitlelerin mesajları ancak liderler aracılığıyla
değerlendirdiği

57. “İki Aşamalı Akış Modeli”, medya etkisini
hangi temel unsur üzerinden açıklar?

- A) Liderlik ve kişilerarası iletişim
- B) Teknolojik altyapı
- C) Ekonomik rekabet
- D) Kültürel üstyapı
- E) Mesajın teknik niteliği

58. Kültürel Çalışmalar geleneğine göre, medya metinlerini anlamlandırma süreci hangi kavramla açıklanır?

- A) Sessizlik sarmalı
- B) Yetiştirme (Cultivation) etkisi
- C) Kullanımlar ve doyumlar
- D) Gündem belirleme
- E) Kodlama ve kod açımı

59. Gündem Belirleme Kuramı'na göre medya aşağıdakilerden hangisini yapar?

- A) İnsanların ne düşüneceğini belirler.
- B) Mesajlarda anlam kaymasını engeller.
- C) İzleyicilerin tüm davranışlarını kontrol eder.
- D) Kamuoyunun hangi konulara önem vereceğini şekillendirir.
- E) Toplumsal normları ortadan kaldırır.

60. Sessizlik Sarmalı Kuramı'na göre bireylerin kendi görüşlerini açıklamama eğiliminin temel nedeni nedir?

- A) Ekonomik baskı
- B) Azınlık konu olduğunu fark etmesi
- C) Medyanın teknik üstünlüğü
- D) Sosyal izolasyon korkusu
- E) Politik manipülasyon

61. Kullanımlar ve Doyumlar Yaklaşımı'nda izleyici hangi konumda görülür?

- A) Tamamen edilgen bir alıcı
- B) Medya tarafından yönlendirilen bir tüketici
- C) Kendi ihtiyaçları doğrultusunda medya seçen etkin bir özne
- D) Mesajların farkına varmayan bilinçsiz bir izleyici
- E) Sadece kültürel normlarla hareket eden birey

62. Yetiştirme Kuramı'nın (Cultivation Theory) temel iddiası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medyanın mesajları bireylerin yaşına göre filtrelediği
- B) Medya sahipliğinin haber doğruluğunu artırdığı
- C) İzleyicilerin medyayı ihtiyaçlarını gidermek için kullandığı
- D) Medya mesajlarının yalnızca güçlü liderler üzerinden aktarıldığı
- E) Medyanın uzun vadede bireylerin gerçeklik algısını şekillendirdiği

63. Aşağıdakilerden hangisi “Güçlü Etkiler Dönemi”nin (1920–1940) medya anlayışını en doğru biçimde ifade eder?

- A) Medyanın etkisinin zayıf olduğu ve bireylerin sosyal çevre tarafından yönlendirildiği
- B) Medya etkisinin zaman içinde kümülatif biçimde ortaya çıktığı
- C) Medyanın kitleler üzerinde doğrudan, hızlı ve güçlü etkiler yarattığı
- D) Medya mesajlarının liderler aracılığıyla yayıldığı
- E) İzleyicilerin tamamen etkin ve seçici olduğu

64. Aşağıdakilerden hangisi medya etiğinde doğruluk ilkesinin temel açıklamasıdır?

- A) Gazetecinin kendi fikirlerini ön planda tutması
- B) Bilgi ve haberin gerçeğe uygun, eksiksiz ve doğrulanabilir olması
- C) Haberlerin yalnızca ekonomik çıkarlar doğrultusunda üretilmesi
- D) İzleyiciyi etkilemek için dramatizasyon kullanılması
- E) Reklam verenlerin taleplerine öncelik verilmesi

65. Kitle iletişiminde “gizlilik hakkı”nın ihlali aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Kişisel bilgilerin izinsiz paylaşılması
- B) Kamu yararı ilkesinin tamamen uygulanması
- C) Haber kaynaklarının anonim kalması
- D) Mesleki etik kurallarının uygulanması
- E) Sosyal sorumluluk bilinci

66. Reklamcılık etiğinde en kritik sorun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hedef kitlenin demografik analizleri
- B) Reklamın televizyon yerine sosyal medyada yayınlanması
- C) Marka bilinirliğinin artırılması
- D) Kreatif tasarım süreci
- E) Tüketiciyi yanıltıcı veya eksik bilgi sunulması

67. Gazetecilikte çıkar çatışmasını önlemenin en temel yolu nedir?

- A) Kendi görüşlerini haberin içine katmak
- B) Kaynakları gizlemek
- C) Reklam gelirini artırmak
- D) Objektif, tarafsız ve şeffaf olmak
- E) Haberleri hızlı şekilde yayınlamak

68. “Halkın bilgilendirilmesi” ve “gizlilik hakkı” arasında denge kurmayı hedefleyen etik ilke hangisidir?

- A) Tarafsızlık
- B) Şeffaflık
- C) Sorumluluk
- D) Gizlilik
- E) Adalet

69. İnternet haberciliğinde etik ihlale örnek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaynakları kontrol ederek haber yapmak
- B) Verileri doğrulamak
- C) Haberleri farklı platformlarda paylaşmak
- D) Görsel materyalleri etik kurallara uygun kullanmak
- E) Tık almak için manipülatif başlık kullanmak

70. Medya etiği ile ilgili “kamu yararı” kavramı aşağıdakilerden hangisine vurgu yapar?

- A) Gazetecinin kendi çıkarı
- B) Reklam verenlerin talepleri
- C) Sadece siyasi aktörlerin ihtiyaçları
- D) Toplumun bilgilendirilmesi ve korunması
- E) Teknik üretim süreçleri

71. Aşağıdakilerden hangisi etik ilkelerden sapmanın uzun vadeli etkisidir?

- A) Haber üretim maliyetinin düşmesi
- B) İzleyici güveninin azalması
- C) Medya teknolojisinin gelişmesi
- D) Reklam gelirinin artması
- E) Yayın sürelerinin kısalması

72. Medya okuryazarlığı temel olarak neyi hedefler?

- A) Mesajları eleştirel değerlendirme ve anlamlandırma
- B) Medya üretimini artırmayı
- C) Yalnızca sosyal medyada aktif olmayı
- D) İzleyici davranışlarını kontrol etmeyi
- E) Sadece eğlence içeriklerini tüketmeyi

73. “Fake news” kavramı medya okuryazarlığı bağlamında hangi beceriyi ön plana çıkarır?

- A) Hızlı içerik tüketme
- B) Reklam tıklama oranlarını artırma
- C) Sosyal medyada paylaşım sıklığı
- D) Kaynak doğrulama ve eleştirel değerlendirme
- E) Görsel tasarım becerisi

74. Medya okuryazarlığında “kod çözme” kavramı aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Teknik altyapıyı kurmayı
- B) İzleyicinin tamamen pasif olması
- C) Medya metinlerinin içerik, ideoloji ve biçim açısından analiz edilmesini
- D) Haberlerin sadece görsel yönünü takip etmek
- E) Sosyal medya algoritmasını değiştirmek

75. Sosyal medya algoritmalarının medya okuryazarlığı açısından önemi nedir?

- A) İzleyiciye tüm haberleri eşit dağıtır.
- B) Medya içeriklerinin doğruluğunu garantiler.
- C) Reklam gelirini azaltır.
- D) Kitleleri eğlenceye yönlendirir.
- E) Bireylerin bilgi filtreleme ve seçim süreçlerini etkiler.

76. “Medya mesajlarının amaçlarını fark etmek” medya okuryazarlığında hangi beceriyi ifade eder?

- A) İçerik üretimi
- B) Hızlı paylaşım
- C) İzleyici sayısını artırma
- D) Eleştirel düşünme
- E) Reklam yönetimi

77. Medya okuryazarlığı eğitiminin toplumsal faydası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumun medyaya bağımlılığını artırmak
- B) Bireylerin bilinçli ve eleştirel tüketici hâline gelmesi
- C) Reklam gelirlerini artırmak
- D) Sosyal medyada daha çok paylaşım sağlamak
- E) Teknolojik donanımı geliştirmek

78. Medya okuryazarlığında “görsel okuma” becerisi neyi kapsar?

- A) Görsellerin iletmek istediği mesajı ve ideolojiyi analiz etmek
- B) Görselleri yalnızca estetik olarak değerlendirmek
- C) Fotoğraf çekmeyi öğrenmek
- D) Görselleri sosyal medyada paylaşmak
- E) Grafik tasarım yapmayı öğrenmek

79. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller ... düzenlenir.

1982 Anayasası 32. maddesinde yer alan yukarıdaki cümlede boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

- A) Yönetmelikle
- B) Yönergeyle
- C) Kanun hükmünde kararnameyle
- D) Genelgeyle
- E) Kanunla

80. Basılmış eserler veya internet haber siteleri yoluyla işlenen veya bu Kanunda öngörülen diğer suçlarla ilgili ceza davalarının bir muhakeme şartı olarak, günlük süreli yayınlar ve internet haber siteleri yönünden ..., diğer basılmış eserler yönünden ... içinde açılması zorunludur.

Basın Kanunu 26. maddesinde “Dava Süreleri” başlığıyla düzenlenen yukarıdaki paragraftaki boş bırakılan yerleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

- A) üç ay / altı ay
- B) iki ay / altı ay
- C) dört ay / altı ay
- D) bir ay / dört ay
- E) iki ay / dört ay

81. Kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde yayıncı kuruluşa gönderilen düzeltme ve cevap metni yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hâkim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç ... gün içerisinde karar verilir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 32. maddesinde yer alan “Düzeltilme ve Cevap Hakkı” konusunda yukarıdaki cümlede boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

- A) 10
- B) 7
- C) 15
- D) 30
- E) 60

82. Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

Yukarıdaki cümlede yer verilen Anayasamızın 26. maddesi aşağıdakilerden hangisini düzenlemektedir?

- A) Basın hürriyeti
- B) Din ve vicdan hürriyeti
- C) Bilim ve sanat hürriyeti
- D) Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti
- E) Haberleşme hürriyeti

83. Basılmış eserler veya internet haber siteleri yoluyla işlenen veya bu Kanunda öngörülen diğer suçlardan dolayı açılan davalardan, ağır ceza işlerinden olanlar ... mahkemelerinde, diğerleri ... mahkemelerinde görülür.

Basın Kanunu 27. maddesinde düzenlenen “Görevli Mahkemeler ve Yargılama Usulü” başlıklı yukarıdaki paragraftaki boş bırakılan yerleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

- A) ağır ceza / sulh ceza
- B) ağır ceza / asliye hukuk
- C) asliye ceza / ağır ceza
- D) asliye ceza / sulh ceza
- E) ağır ceza / asliye ceza

84. Elektronik Haberleşme Kanunu 5. maddesi ile düzenlenen “Ülkemizin üyesi bulunduğu elektronik haberleşme sektörü ile ilgili uluslararası birlik ve kuruluşlar nezdinde 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere Devleti temsil etmek veya temsile yetkilendirmek, çalışmalara katılım ve kararların uygulanması konusunda koordinasyonu sağlamak” görev ve yetkisi aşağıda verilen hangi kurum ya da kuruluşa aittir?

- A) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
- B) İçişleri Bakanlığı
- C) Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı
- D) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- E) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

85. Basılmış eserler veya internet haber siteleri yoluyla işlenen fiillerden doğan maddî ve manevî zararlardan dolayı süreli yayınlarda ... müştereken ve müteselsilen sorumludur.

Basın Kanunu 27. maddesinde “hukuki sorumluluk” başlığıyla düzenlenen yukarıdaki cümledeki boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

- A) yalnızca eser sahibi
- B) yalnızca yayın sahibi
- C) eser sahibi ile yayın sahibi ve varsa temsilcisi
- D) eser ve yayın sahibi
- E) eser ve yayın sahibi temsilcisi

86. Aşağıdakilerden hangisi Basın Kanunu ek madde 1’de düzenlenen “Sürekli Basın Kartı” tanımıdır?

- A) Bir medya kuruluşuna bağlı olarak çalışan Türk vatandaşı medya mensuplarına ve enformasyon görevlilerine verilen basın kartıdır.
- B) Görev alanı Türkiye’yi kapsayan yabancı medya mensuplarına verilen basın kartıdır.
- C) En az on sekiz yıl mesleki hizmeti bulunan medya mensupları ve enformasyon görevlilerine ömür boyu verilen basın kartıdır.
- D) Görev alanı Türkiye’yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye’ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensuplarına verilen basın kartıdır.
- E) Geçici bir süreyle çalışmayan veya yurt dışında serbest gazetecilik yapan Türk vatandaşı medya mensuplarına verilen basın kartıdır.

87. Elektronik Haberleşme Kanunu 6. maddesinde görev ve yetkisi “Elektronik haberleşme ile ilgili olarak Bakanlığın strateji ve politikalarını dikkate alarak, yetkilendirme, tarifeler, erişim, geçiş hakkı, numaralandırma, spektrum yönetimi, telsiz cihaz ve sistemlerine kurma ve kullanma izni verilmesi, spektrumun izlenmesi ve denetimi, piyasa gözetimi ve denetimi de dahil gerekli düzenlemeler ile denetlemeleri yapmak” şeklinde düzenlenen kurum ya da kuruluş aşağıdaki şıklardan hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı
- B) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- C) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- D) Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
- E) Basın İlan Kurumu

88. Aşağıdakilerden hangisi Elektronik Haberleşme Kanunu 4. maddesinde düzenlenen “Elektronik Haberleşme Hizmetinin Sunulması ve Bu Hususta Yapılacak Düzenlemelerde Esas Alınacak İlkelerden” biri değildir?

- A) Öncelikle, elektronik haberleşme sektörünün hak ve menfaatlerinin gözetilmesi
- B) Elektronik haberleşme sistemlerinin uluslararası normlara uygun olması
- C) Millî güvenlik ile kamu düzeni gereklerine ve acil durum ihtiyaçlarına öncelik verilmesi
- D) Elektronik haberleşme sistemlerinin uluslararası normlara uygun olması
- E) Kalkınma planları ve üst politika metinleri ile Bakanlık tarafından belirlenen stratejilerin gözetilmesi

89. Elektronik haberleşme sektöründe; rekabeti tesis etmeye ve korumaya, rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı uygulamaların giderilmesine yönelik düzenlemeleri yapmak, bu amaçla ilgili pazarlarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecilere ve gerekli hallerde diğer işletmecilere yükümlülükler getirmek ve mevzuatın öngördüğü tedbirleri almak.

Yukarıda paragrafta yer verilen görev ve yetkililere sahip olan ve Elektronik Haberleşme Kanunu 6. maddesinde düzenlenen kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rekabet Kurumu
- B) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- C) Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı
- D) Telsiz İşletme Müdürlüğü
- E) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

90. ... yayınlar, günlük yayın süresinin en az yüzde yetmişini haber, belgesel, eğitim, ekonomi, kültür, tarih, spor, müzik, sinema, dizi film, pazarlama veya benzeri konularda olmak üzere sadece belli bir türe veya genel izleyici kitlesi dışında belli bir izleyici kesimini hedef alan programlara ayıran yayınlardır.

Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 3. maddesinde tanımlar kısmında geçen yukarıdaki cümledeki boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

- A) Bölgesel
- B) Analog
- C) Yerel
- D) Tematik
- E) Sayısal

91. Aşağıdakilerden hangisi Basın Kanunu 5. maddesi gereğince "Sürelî Yayın Sorumlu Müdürleri" için aranan şartlardan biridir?

- A) Yirmi beş yaşını bitirmiş olmak
- B) Otuz yaşını bitirmiş olmak
- C) Kırk yaşını bitirmiş olmak
- D) On sekiz yaşını bitirmiş olmak
- E) Kırk beş yaşını bitirmiş olmak

92. Aşağıdakilerden hangisi Elektronik Haberleşme Kanunu 14. maddesine göre tarifelerin düzenlenmesine ilişkin ilkelerden birisi değildir?

- A) Uluslararası uygulamalar dikkate alınmaksızın yalnızca ulusal uygulamalar geliştirilmesi
- B) Kullanıcıların makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesi
- C) Tarifelerin, rekabetin engellenmesi, bozulması veya kısıtlanmasına neden olacak şekilde belirlenmemesi
- D) Bir hizmetin maliyetinin diğer bir hizmetin ücreti yoluyla desteklenmemesi veya karşılanmaması
- E) Tüketicilerin tarifelere ilişkin hususları bilmesinin sağlanması

93.

Kavram	Tanım
1. Bilgi	F. Bir internet ortamına bağlanarak kullanım olanağı kazanılması
2. Erişim	
3. Veri	G. İnternet ortamındaki verilere etki etmeksizin bilgi ve verilerin takip edilmesi
4. İzleme	
5. Yayın	H. Verilerin anlam kazanmış biçimi

İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 2. maddesinde yer alan tanımların doğru eşleştirmesi aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir.

- A) 1-F, 2-H, 4-G
- B) 2-H, 3-F, 5-G
- C) 2-G, 3-H, 4-F
- D) 3-G, 4-H, 5-F
- E) 1-H, 2-F, 4-G

94. Sosyal medyanın klasik kitle iletişiminden farkı nedir?

- A) İzleyicilerin yalnızca pasif tüketici olması
- B) İçerik üretiminin kullanıcılar tarafından da yapılabilmesi
- C) Haberlerin yalnızca devlet kontrolünde olması
- D) Sadece yazılı metin paylaşılması
- E) Reklam gelirlerinin düşmesi

95. Sosyal medya algoritmalarının etkisi en çok hangi alanda gözlemlenir?

- A) Haberlerin görselleştirilmesinde
- B) Gazetecilik standartlarında
- C) Kullanıcıların hangi içeriklere maruz kaldığında ve ne kadar süre etkileşimde bulunduğu
- D) Yazılı metin üretiminde
- E) Radyo yayınlarında

96. Yeni medya platformlarının demokratik katılımı artırdığı iddiası hangi kavrama dayanır?

- A) Sadece görsel içerik paylaşımı
- B) Ücretli abonelikler
- C) Kullanıcı üretimi
- D) Televizyon yayıncılığı
- E) Geleneksel basın kontrolü

97. “Sosyal medya balonları” (echo chambers) kavramı aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Kullanıcıların yalnızca kendi görüşlerini destekleyen içeriklerle etkileşimde bulunması
- B) Platformların reklam gelirlerini artırması
- C) İzleyicilerin farklı medya platformlarına yönelmesi
- D) Kullanıcıların içerik üretmemesi
- E) Medya okuryazarlığının artması

98. Yeni medyada içerik doğrulama ve güvenilirlik sorunu hangi kavramla yakından ilişkilidir?

- A) Viral içerik
- B) Hashtag kullanımı
- C) Paylaşım sayısı
- D) Beğeni oranı
- E) Fake news / dezenformasyon

99. Sosyal medyada “algoritmik şeffaflık” neden önemlidir?

- A) Platform tasarımını gizlemek için
- B) Reklam gelirini artırmak için
- C) Yalnızca teknik ekiplerin anlaması için
- D) Kullanıcının hangi içeriklerle karşılaşacağını anlamasına ve bilinçli seçim yapmasına olanak sağlamak için
- E) İçerik üretimini azaltmak için

100. Sosyal medyanın politik iletişim üzerindeki en belirgin etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireylerin kamuoyunu yalnızca televizyon aracılığıyla takip etmesi
- B) Politik mesajların doğrudan ve hızlı bir şekilde geniş kitlelere ulaşabilmesi
- C) Gazetecilik standartlarının tamamen ortadan kalkması
- D) Sosyal medyanın yalnızca eğlence aracı olması
- E) Toplumsal tartışmaların tamamen ortadan kalkması

SINAVDA UYULACAK KURALLAR

- 1) Sınav süresince görevlilerle konuşmak ve soru sormak yasaktır. Aynı şekilde görevlilerin de adaylarla yakından ve alçak sesle konuşmaları yasaktır. Yanında veya sırasında kitap, not vb. bulunduran, sınav sırasında kopya çeken, çekmeye teşebbüs eden, kopya veren ya da kopya çekilmesine yardım edenlerin kimlikleri, Sınav Tutanağına yazılacak ve sınavı geçersiz sayılacaktır. Bu nedenle, sorumluluk sınava giren adaylara aittir. Görevliler sınava giren diğer adayları rahatsız etmemek için kopya çekmeye veya vermeye kalkışanları uyararak zorunda değildir. Sınavda yetki verilmiş görevliler; salondaki sınavın kurallara uygun biçimde yapılmadığını, toplu kopya girişiminde bulunulduğunu raporlarında bildirdikleri takdirde sınava giren adayların tümünün sınavları geçersiz sayılır.
- 2) Adaylar sınav sırasında görevlilerin her türlü uyarılarına uymak zorundadır. Gerektiğinde görevliler oturduğunu yerleri değiştirebilir. Sınavınızın geçerli sayılması, her şeyden önce sınav kurallarına uymanıza bağlıdır. Sınav görevlilerinin talimatlarına uymayan, sınav görevlilerine hakaret eden, fiilî saldırıda bulunan ve tehdit edenlerle sınav huzurunu bozacak kadar yüksek sesle konuşan, sınav salonunu terk etmesi yasaklanan zaman içinde terk eden, sınav yapılmasını belli bir süre engelleyenlerin kimlikleri Sınav Tutanağına yazılır ve sınavı geçersiz sayılır.
- 3) Bu sınav için verilen toplam cevaplama süresi 120 Dakikadır. Sınav sırasında herhangi bir nedenle dışarı çıkmak yasaktır. Sınavın başlamasını izleyen ilk 20 dakika ve sınav süresinin son 5 dakikası içinde, sınavlarını tamamlasalar bile hiçbir adayın salondan çıkmasına izin verilmeyecektir.
- 4) Nüfus cüzdanı veya kendisini tanıtır kimliği yanında olmayan sınava alınamaz.
- 5) Cevaplamaya geçmeden önce size verilecek soru kitapçığının üzerinde ayrılan yere; adınızı, soyadınızı, TC Kimlik numaranızı ve sınava girdiğiniz salonun numarasını mutlaka yazınız. Sınav sonunda soru kitapçıkları toplanacak tek tek incelenecektir. Soru kitapçığının bir tek sayfası eksik çıksa bile sınavınız geçersiz sayılır.
- 6) Cevap kâğıdına yazılacak her türlü yazı, rakam ve yapılacak işaretlemeler için koyu yazan siyah kurşun kalem kullanılacaktır.
- 7) Cevapların tümü cevap kâğıdına işaretlenecektir. Soru kitapçıkları üzerine yapılan işaretlemeler kesinlikle değerlendirilmez.
- 8) Soru kitapçığının sayfalarındaki boş yerleri müsvedde amacıyla kullanabilirsiniz. Başka bir kâğıdı müsvedde olarak kullanmak yasaktır. Bu tür işlemleri yapanların sınavları geçersiz sayılır.
- 9) Adayların soruları ve/veya sorulara verdikleri yanıtları cevap kâğıdı dışında herhangi bir yere yazmaları ve bunu sınav salonundan dışarıya çıkarmaları yasaktır. Bu kurala uymayanların sınavları geçersiz sayılır.
- 10) Sınav sırasında adayların birbirinden kalem, silgi vb. şeyleri istemesi kesinlikle yasaktır. Yasağa uymayanların sınavları geçersiz sayılır.
- 11) Adaylar telsiz, cep telefonu, çağrı cihazı, taşınabilir bilgisayar vb. iletişim araçları ile görüntü kaydetmeye yarayan fotoğraf makinesi, kamera vb. ile sınava girmeleri yasaktır. Bu cihazları sınav salonunda yanlarında bulunduran adayların cihazları, kapalı olsa bile, o sınavları geçersiz sayılır.
- 12) Adaylar ruhsatlı veya resmî amaçlı kullanılsa bile silah ile sınav binasına gelmemelidirler. Bu adaylar kesinlikle sınava ve binaya alınmaz. Bir şekilde girmişlerse dışarı çıkartılırlar ve sınavları geçersiz sayılır.
- 13) Sınavınız bittiğinde, cevap kâğıdınızı ve soru kitapçığınızı salon görevlilerine şahsen teslim ediniz. Teslim etmediğiniz evrak nedeniyle o oturumdaki sınavlarınız geçersiz sayılır.